

ligesom i dag foreslås at skulle afholdes af det offentlige. Om vederlagsordningen i øvrigt henvises til betænkningens afsnit VIII, kap. 8.3.5. Som noget nyt foreslås det endvidere, at justitsministeren skal fastsætte regler om politiets medvirken til at fremskaffe de oplysninger, som er nødvendige for at foretage forkyndelse efter §§ 133-135. Til sammenligning kan henvises til ordningen i Danmark, hvor politiet efter anmodning skal bistå med at fremskaffe sådanne oplysninger om en persons adresse, opholdssted eller arbejdssted, som er nødvendige, for at forkyndelse kan foretages, jf. herved den danske retsplejelovs § 57, stk. 4, og bekendtgørelse nr. 256 af 20. juni 1972, § 8. Der er fundet behov for en tilsvarende ordning i Grønland, hvor det har givet anledning til problemer at skaffe disse oplysninger for bl.a. sagsøgere, som derfor har anmodet om at få forkyndt stævningen ved offentlig bekendtgørelse efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens kapitel 2, § 11.

I de af justitsministeren i medfør af bestemmelsen fastsatte regler forudsættes der i øvrigt som hidtil medtaget en bestemmelse om, at politimesteren efter forhandling med landsdommeren udarbejder en instruks for stævningmænd. Som følge af kommissionens forslag til domstolenes organisation vil det være dommeren ved Retten i Grønland i stedet for landsdommeren, der indgår i forhandlinger med politimesteren. Det forudsættes, at denne instruks skal udleveres og gennemgås i forbindelse med meddelelse af beskikkelse som stævningmand, jf. herved bl.a. betænkningens afsnit VIII, kap. 8.3.5. om instruktion af de stævningmænd mv., der skal forestå forkyndelserne. Ved udstedelsen af de administrative regler bør der også fortsat medtages bestemmelser om de frister, som skal gælde i forbindelse med forkyndelsernes foretagelse.

Af *stk. 2* fremgår det, at polititjenestemænd (i modsætning til kommunefogeder) ikke har krav på vederlag for forkyndelse i kriminalsager, der således betragtes som en del af det arbejde, der følger af stillingen. Forslaget, som er identisk med den danske retsplejelovs § 165, stk. 3, svarer til den gældende ordning, jf. herved forkyndelsesbekendtgørelsens § 10, som alene fastsætter regler for vederlag til stævningmænd.

Kapitel 12

Vidner

Til § 141

Efter *stk. 1* har enhver pligt til at afgive vidneforklaring i den retskreds, hvor vedkommende har bo-

pæl. Bestemmelsen opretholder således som udgangspunkt den territoriale begrænsning i vidnepligten, jf. herved retsplejelovens kapitel 2, § 13, stk. 1.

Efter *stk. 2* kan retten pålægge en person, der har bopæl uden for retskredsen, at møde som vidne, hvis det kan ske uden væsentlig ulempe eller omkostninger. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis hovedforhandlingen kan berammes til et tidspunkt, hvor vidnet alligevel er til stede, eller hvis vidnet bor i naboretskredsen. I denne forbindelse bemærkes, at det aldrig er vidnet selv, der skal afholde omkostningerne til rejse eller ophold. Et pålæg til et vidne om at møde for dømmende ret uden for bopælsretskredsen vil efter forslaget endvidere kunne gives, hvis vidnets forklaring er af en sådan betydning for sagens pådømmelse, og hvis sagen er af en sådan betydning, at det er rimeligt at pålægge vidnet at møde. Efter gældende ret skal vidnets forklaring være af afgørende betydning for sagen. Der er således tale om en betydelig lempelse af kriteriet for at kunne give pålæg. Denne lempelse skyldes, som anført i afsnit VIII, kap. 9, at de trafikale forhold i Grønland er blevet betydeligt forbedret, og at bevismiddelbarhed anses for et af de grundlæggende retsprincipper. Formålet med den foreslåede lempelse er således at begrænse anvendelsen af subsidiære afhøringer. Som led i vurderingen af, om en person skal indkaldes efter *stk. 2*, skal der som nævnt foretages en vurdering af vidnets betydning for afgørelsen i sagen. Det betyder, at centrale vidner skal indkaldes for den dømmende ret, medmindre sagen er af mere ubetydelig karakter, og medmindre ulemperne og omkostningerne ved at rejse er så betydelige, at det på denne baggrund ikke vil være rimeligt at indkalde vidnet til at afgive forklaring. I alvorlige sager vil centrale vidner således skulle indkaldes til at afgive forklaring for den dømmende ret, medmindre vidnet vil kunne afhøres på betryggende måde under anvendelse af videokonferenceudstyr. Ikke centrale vidner vil oftere kunne accepteres indkaldt til afhøring ved retten, hvor vidnet bor, idet vidnets forklaring i så fald ikke vil være af en sådan betydning, at det er rimeligt, at vidnet skal foretage en længere rejse. I småsager, hvor påstanden er en mindre bøde, vil også centrale vidner kunne afhøres ved retten, hvor de bor, idet sagen i så fald ikke er af en sådan betydning, at det er rimeligt, at vidnet skal rejse med omkostninger til følge, der er betydelige set i forhold til sagens karakter. Den kredsdommer, der behandler sagen, vil således skulle foretage en afvejning af de ulemper, der er for vidnet ved at skulle rejse, og de omkostninger, der er forbundet med rejsen, over for fordelene ved, at vidnet kan afhøres personligt for den ret, der skal dømme i sagen. I